

In Beeld: spotprenten over Afghanistan

Korte toelichting

Leerlingen analyseren een aantal spotprenten van cartoonisten die reageren op de situatie in Afghanistan anno 2021.

Leerdoel

- Leerlingen kunnen vanuit verschillende perspectieven beargumenteren op welke manier je naar de situatie in Afghanistan kunt kijken.
- Leerlingen analyseren spotprenten.

Werkbladen/ invullijnen

1. Print voor iedere leerling een stappenplan (zie pagina 5).
2. Laat via beamer of smartboard de spotprenten zien. Je kunt een keuze maken uit de onderstaande drie spotprenten, maar je kunt ook de klas in groepjes verdelen, de spotprenten uitprinten en elk groepje één spotprent en een stappenplan geven.
3. Geef de leerlingen per spotprent een paar minuten tijd om de vragen uit het stappenplan te beantwoorden.
4. Bespreek vervolgens per spotprent de antwoorden klassikaal. Als je de klas in groepjes hebt verdeeld, kun je de leerlingen vragen om hun antwoorden aan de rest van de klas te presenteren. Na afloop kun je de leerlingen eventueel nog vragen wat de overeenkomst is tussen de spotprenten.

Optioneel: Bij elke spotprent staat ook een debatstelling vermeld. Als er tijd over is kunnen leerlingen in groepjes met elkaar in debat over één of meerdere van deze stellingen.

Spotprent 1

<http://www.tomjanssen.net/>

Bijleveld: dertigtal tolken achtergebleven in Afghanistan | Binnenland | Telegraaf.nl

Optionele debatstelling: "Nederland moet de tolken en hun gezinnen uit Afghanistan halen."

Lees voor meer informatie het artikel van NOS Stories: 'Wie halen we op uit Afghanistan?'
<https://stories.nos.nl/artikel/2394416-wie-halen-we-op-uit-afghanistan>

Spotprent 2

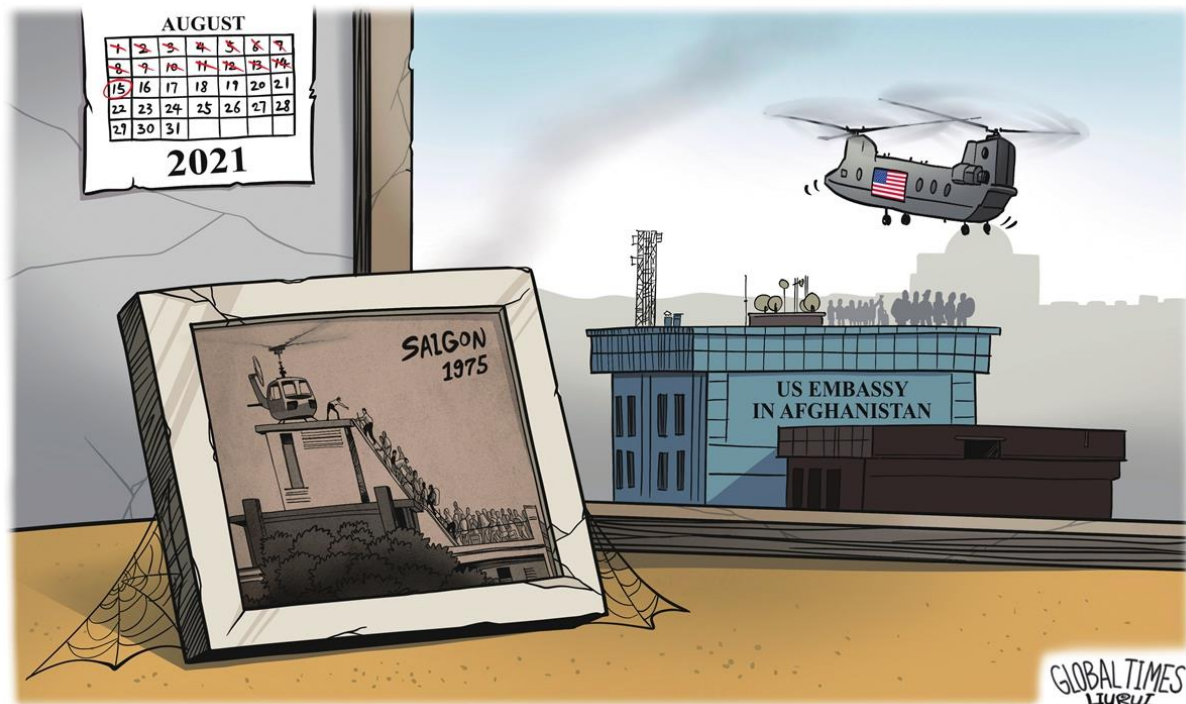
<http://www.tomjanssen.net/>

Optionele debatstelling: “De situatie in Afghanistan is vergelijkbaar met Srebrenica”

Context: Srebrenica was een Bosnische stad in voormalig Joegoslavië. In de jaren '90 viel het land uiteen en ontstond er een burgeroorlog. Srebrenica was een stad die, namens de Verenigde Naties beschermd werd door het Nederlandse leger en als veilige zone werd verklaard voor Bosnische moslims. Toen in 1995 de Bosnisch-Servische troepen van generaal Mladic Srebrenica binnenvielen, verzetten de Nederlanders zich niet tegen het Servische leger. Ze hielden zich aan de opdracht van de Verenigde Naties om niet mee te vechten. Srebrenica werd ingenomen door de soldaten van generaal Mladic. Bosnische jongens en mannen werden gedeporteerd en vermoord.

Voor meer context bekijk dit korte filmpje van NOS stories (3 min) - [Dutchbat in Srebrenica: wat gebeurde er? | NOS op 3](#) of de opdracht Naties, staten en emiraten.

Spotprent 3

<https://www.globaltimes.cn/page/202108/1232340.shtml>

(Global Times, Liu Rui, 16 augustus, 2021)

Optionele debatstelling: "De Amerikanen hadden niet moeten vertrekken uit Afghanistan."

Context: De Amerikanen vochten sinds het begin van de jaren zestig in Vietnam tegen het communistische noorden. In 1975 eindigde de Vietnamoorlog met het vertrek van de Amerikanen uit Saigon (tegenwoordig Ho Chi Minhstad) en de winst van het communistische noorden. Daarom wordt deze oorlog tegenwoordig gezien als een mislukte oorlog.

De Global Times is een Chinese nieuwswebsite die wordt gecontroleerd door de Chinese overheid

Stappenplan spotprenten analyseren

1. Wat zie je op de spotprent?

Zeg letterlijk wat je ziet, dus zonder te interpreteren.

- a. Beschrijf de personen/figuren.
- b. Beschrijf de voorwerpen.
- c. Beschrijf de afgebeelde situatie.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?

- a. Is er een titel?
- b. Zijn er bijschriften en andere teksten?

3. Welke symbolen worden of welke symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

4. Wat is de boodschap van de tekenaar?

- a. Leg de boodschap uit.
- b. Leg uit hoe de tekenaar personen, voorwerpen en symbolen gebruikt voor zijn boodschap.

Antwoordmodel

Spotprent 1

1. Wat zie je op de spotprent?
 - a. Er staan drie figuren. Een bebaarde man met een geweer. Een kale man met een stempel en een dode man op de grond.
 - b. Voor de kale man liggen twee stapels papieren. Op het ene bakje staat 'in' en op het andere 'uit'. Er ligt een grote stapel papieren in het bakje met 'in'
 - c. Een man met een baard heeft een andere man neergeschoten. De kale man vraagt aan de dode man wat de man met de baard zegt.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?
 - a. Er is geen titel.
 - b. Er staat: Nederlandse ambassade Kaboel. Asielaanvragen tolken. De kale man vraagt: "Wat zegt ie?".

3. Welke symbolen worden of welke symboliek wordt gebruikt in de spotprent?
 - a. De stempel en de bakjes met papieren staan symbool voor de bureaucratie van Nederland. Alles is gericht op het exact volgen van de regels.
De man met de baard en geweer staat symbool voor de Taliban, de nieuwe machthebbers in Afghanistan. Ze zijn door geweld aan de macht gekomen.

4. Wat is de boodschap van de tekenaar?
 - a. De tekenaar vindt dat de Nederlandse overheid te weinig doet om Afghaanse tolken die Nederland geholpen hebben uit Afghanistan te krijgen. Nederland is bureaucratisch en traag.
 - b. De bakjes met 'in' en 'uit' en de stempel staan voor de bureaucratische aanpak van Nederland. Nederland werkt heel traag, omdat ze alles netjes via de regels willen doen. In deze oorlogssituatie werkt die aanpak niet en dat zorgt ervoor dat er Afghanen komen te overlijden. De Nederlandse man vraagt aan de tolk 'Wat zegt ie?', om te vertalen wat de Talibanstrijder wil. Maar de tolk is al overleden.

Spotprent 2

1. Wat zie je op de spotprent?
 - a. Een Nederlandse soldaat.
 - b. Je ziet een navigatiesysteem. De Nederlandse soldaat heeft een telefoon in zijn hand.
 - c. Je kijkt uit een raam van een militair voertuig. Een hand stelt een navigatiesysteem in.

2. Welke tekst staat er bij de spotprent?
 - a. De ondertitel is: 'Bel jij even met Den Haag...'
 - b. Op de achtergrond staat een bord met 'leaving Afghanistan.' Op het navigatiesysteem staat Tom Tom: Bestemming, Nederland (thuis), Srebrenica Toevoegen aan route?, nieuwe route starten?

3. Welke symbolen worden of welke symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

De soldaat staat voor het Nederlandse leger in Afghanistan. De Tom Tom staat voor het plan van Nederland om uit Afghanistan te vertrekken.

4. Wat is de boodschap van de tekenaar?
 - a. De tekenaar wil laten zien dat Nederland geen goed plan heeft om Afghanistan te verlaten. Er is zelfs het gevaar dat het, net als in Srebrenica, helemaal mis gaat en dat Nederland mensen in de steek laat die vermoord gaan worden.
 - b. De Tom Tom staat symbool voor de onduidelijke plannen om Afghanistan te verlaten.

Spotprent 3

1. Wat zie je op de spotprent?
 - a. Je ziet veel mensen op een dak staan. Ook zie je een foto met mensen erop die naar een helikopter lopen.
 - b. Je ziet een oud fotolijstje met spinnenwebben eraan. Aan de muur hangt een kalender met de datum 15 augustus omcirkeld. Een grote helikopter met een Amerikaanse vlag hangt in de lucht.
 - c. Je kijkt uit een raam naar een helikopter die boven een gebouw hangt. Op het gebouw staan veel mensen. Voor het raam staat een fotolijstje waar je ook een helikopter ziet, met grote groepen mensen die richting de helikopter lopen.
2. Welke tekst staat er bij de spotprent?
 - a. Er is geen titel
 - b. Op het gebouw staat: 'US Embassy in Afghanistan'. Op de foto in het fotolijstje staat 'Saigon 1975'.
3. Welke symbolen worden of welke symboliek wordt gebruikt in de spotprent?

De spinnenwebben en het gebaarsten fotolijstje staan voor de verloren Vietnamoorlog.
4. Wat is de boodschap van de tekenaar?
 - a. De tekenaar wil laten zien dat het vertrek van de Verenigde Staten uit Afghanistan lijkt op het vertrek van de Verenigde Staten uit Vietnam in 1975. De onderliggende boodschap is dat het hier ook gaat om een mislukte oorlog. En dat de Verenigde Staten dus niet veel hebben geleerd in de tussentijd. De Global Times zal deze cartoon graag willen laten zien, omdat deze cartoon laat zien dat de Verenigde Staten voor de tweede keer een oorlog verloren hebben.
 - b. De tekenaar laat de overeenkomsten tussen de mislukte oorlog in Vietnam en de situatie in Afghanistan zien door een foto uit 1975 en een beeld van de helikopter op het dak van de Amerikaanse ambassade in Kabul.